

[Harald Nielsen.]

er, når som helst efter eget behag kan invitere et skønsomt udvalg af partiernes repræsentanter til mikrofonen?

Vi fik heller ikke nogen rundbordssamtale mellem samtlige partier forud for landstingsvalget, således som vi ellers ofte har haft det, men dette er dog antagelig bestemt efter forhandlinger mellem partierne og radiofonien, og dette fører hen til det sidste spørgsmål, som det synes mig af interesse at få oplyst, nemlig dette: Er rigsdagen vedrørende disse valgudsendelser enebestemmende, eller er radiorådet medbestemmende, og hvis dette sidste er tilfældet, hvem har da i tilfælde af uenighed den endelige afgørelse, rigsdagen eller radiorådet?

Hermed har jeg begrundet, hvorfor jeg stiller de på dagsordenen nævnte spørgsmål til den højtærede minister, der jo også er radioens minister.

Radioen er blandt mange andre ting også et vældigt propagandaapparat, der selvsagt ikke bør stilles til rådighed for de politiske partier på en sådan måde, at det gode demokratiske princip om lige vilkår i agitationen krænkes.

Undervisningsministeren (Hvidberg): I henhold til radiospredningsloven har radiorådet under ansvar for undervisningsministeren ledelsen af statsradiofonien. Rådet fastsætter de almindelige principper, der skal gælde for statsradiofonis virksomhed, og er ansvarlig for, at udsendelserne er af alsidig kulturel og oplysende art. Som følge heraf er det radiorådet, der fastsætter regler for ministres og andre politikeres adgang til mikrofonen, såvel under almindelige forhold som op under et valg, ligesom rådet fastsætter reglerne for partiernes valgudsendelser. Reglerne kan ikke betegnes som permanente, idet radiorådet forud for et valg eller iøvrigt til en hvilken som helst anden tid kan foretage ændringer i disse regler.

Den for tiden rådende praksis, som for nogle enkeltheders vedkommende har været øvet i 5—6 år og for andres op til 20 år, er følgende: I den forud for et folketings- eller landstingsvalg værende måned etableres der en politisk spærretid, således at hverken ministre eller andre politikere kan placeres i radioprogrammet. Den eneste undtagelse er, at der gives de politiske partier tilladelse til hver at holde et valgforedrag på 30 minutter. Partierne vælger dato efter størrelse, hvilket normalt bevirker, at største partis repræsentant taler

aftenen før valget og de øvrige partier efter størrelse de nærmest foregående aften. Er der tale om et folketingsvalg, gives der adgang til valgforedrag også for de af indenrigsministeriet anerkendte partier, der er anmeldt med liste med mindst 10 000 underskrifter, og er der tale om landstingsvalg, gives der adgang til valgforedrag for de på rigsdagen repræsenterede partier. Under almindelige forhold, altså udenfor den i anledning af et rigsdagsvalg etablerede spærretid, har det i de senere år været gældende regel, at en minister på anfordring kan få overladt aktuelt kvarter. Såfremt en minister derimod forlanger længere tid stillet til rådighed end de femten minutter, afgøres spørgsmålet i hvert enkelt tilfælde af radiorådets programudvalg. Andre politikere, som udenfor spærretiden ønsker at tale i radioen, må fremsætte begæring derom til statsradiofonien, hvorefter programudvalget træffer afgørelse i de enkelte tilfælde. Det tilføjes, at der i et stort antal tilfælde har været konfereret mellem repræsentanter for rigsdagens politiske partier og med repræsentanter for radioledelsen om politiske udsendelser og udsendelsesformer. Når der spørges om, hvem der i tilfælde af uenighed har afgørelsen, må svaret blive, at radiorådet har afgørelsen af, under hvilke former mikrofonen skal stilles til rådighed. Men på den anden side kan radiorådet ifølge sagens natur ikke gennemtvinge udsendelser, hvori partierne ikke vil tage del. I tilfælde af uenighed i radiorådet vil et mindretal i rådet på mindst to medlemmer altid have ret til at forlange rådets beslutninger forelagt ministeren til endelig afgørelse, jfr. undervisningsministeriets bekendtgørelse af 30. september 1950.

Sluttelig skal tilføjes, at det naturligvis er en forudsætning for overladelsen af aktuelt kvarter til politiske ministre, at de anvender den dem således til rådighed stillede tid til aktuelle redegørelser vedrørende deres respektive fagområder. Men jeg skal tilføje, at efter min opfattelse vil man næppe kunne opretholde den praksis, at fagministre ikke vil kunne få overladt aktuelt kvarter også under den politiske spærretid.

Harald Nielsen: Jeg takker den højtærede undervisningsminister for de oplysninger, han her har givet, og hvoraf det fremgår, at det er radiorådet, nærmere betegnet måske programudvalget, der fastsætter reglerne for politiske udsendelser. Jeg havde egentlig troet, at det var rigs-